

Liefdevol tegengeluid

23 februari 2020

(1^e l. Lev. 19, 1-2 en 17-18, Ev. Mt. 5,38-48)

Hebt u het ook gezien, een tijdje geleden? Paus Franciscus die een paar tikken met zijn vingers uitdeelde aan een vrouw, die hem wat al te enthousiast, op het agressieve af, naar zich toetrok?

Of: Prins Harry en Meghan, die voor de televisie vertelden dat zij voortaan hun eigen weg wilden gaan? Laat ik de schandelijke waarheid maar opbiechten: ik heb het allemaal gezien. Ik heb naar die programma's gekeken. En ik heb ook die ene journalist gezien die een paar dagen later vertelde dat hij de reputatie van Meghan kapot zou maken in zijn boulevardblad.

Het mooie van carnaval is..... dat het nooit hard en gemeen wordt, dat het van een gebeurtenis spottend een tegenkant laat zien; zoals het evangelie vandaag, in mijn woorden, - zelf verzonnen,- een liefdevol tegengeluid laat horen, voor wat wij in het leven gewoon zijn te doen.

Met de mond belijdt iedereen het, in de samenleving blijkt het bar ingewikkeld, en in kerken is het de kern van de boodschap. Liefde wordt daar zelfs zó vaak genoemd dat het in de mond van een voorganger gauw hol klinkt, afgesleten, vrijblijvend en soms zelfs koud. Natuurlijk moet je, wat er gezegd wordt, in de juiste verhoudingen zien: Iedere voorganger preekt mooier dan hij leeft. En soms weten de luisteraars dat van hun voorganger.

Hier, ja hier, hier kun je alles zeggen. Hier houden we van elkaar. Straks bij de koffie wordt het nog gezelliger. Ik denk zelfs dat wij in onze kerk in de verleiding staan een sociale club te zijn, die het onderling gezellig heeft, zo in zijn eigen bubble, en zo - tot nog toe - weet voort te bestaan en zijn eigen identiteit weet vast te houden.

Maar laten we steeds met een open mind zoeken naar de balans tussen liefdevol met elkaar omgaan en liefdevol tegengeluid. Wie kent niet uit eigen ervaring dat je kritiek op een ander hebt, maar die niet durft te uiten. Of: je kan je wel voor je kop slaan, maar je hebt die kritiek natuurlijk veel te scherp geuit. De ander ervaart die als liefdeloos. Vooral in kringen waar je je thuis voelt, in je eigen familie, je vereniging, koor of vriendenkring: daar zijn we sterk in het aan eigen mening vasthouden, niet vragen wat een ander er van denkt, zogenaamd luisteren, maar in werkelijkheid nadenken over wat je aan weerwoord zult geven, sorry zeggen omdat dat functioneel is en dan ben je er weer af. Als je er zo naar kijkt is

het goed de boodschap van liefde nog vele malen te herhalen. Zelfs voor ons.

De kerk is er niet alleen voor een liefdevolle rustgevende, boodschap voor onszelf. Geloof moet je ook onrustig maken. We moeten buiten dat gebouw werken aan een samenleving waarin mensen van allerlei pluimage tot hun recht komen, in vrede met elkaar leven.

We leven in een open maatschappij. Nadat wij Nederlanders zelf door elkaar waren gaan wonen (Limburgers naar Groningen en Groningers naar het westen, gereformeerden tussen katholieken en katholieken naast hervormden) kwamen ze ook uit andere landen en van andere religies bij ons wonen. Gastarbeiders, immigranten, vluchtelingen. Zo raakten we met zijn allen onder elkaar, naast elkaar en soms tegen elkaar. Klinken die woorden uit het evangelie daardoor nu anders dan vroeger?

Zo klinken zij: 'Jullie moeten goed zijn voor alle mensen. Net zoals jullie hemelse Vader goed is voor iedereen.' Daarin kun je niet horen: xenofob zijn, vasthouden aan eigen mening, onverdraagzaam, fundamentalistisch, extreem rechts.

Het begint met dat Hij van allen houdt, van stugge Groningers en Bourgondische Limburgers, van Syriërs en Zuid Amerikanen, van Eritreeërs en Kenianen. Van mensen zwart en wit, van geel en bruin, van welke godsdienst dan ook, man, vrouw en transgender; want zo verschillend heeft Hij ons ten leven geroepen, ja door de evolutie, maar meer door een hand, een scheppende hand.

Liefde naar iedereen? Voor al die mensen buiten ons eigen kringetje? Onbekenden? Mensen die ons niets te bieden hebben, die niets terug kunnen geven, die verloren lopen? Die vijand heten?

Laten we ons in ieder geval niet weerhouden door angst; angst voor de reactie die je niet kent. Geef de onbekende een glimlach en je zult zien dat je glimlach positief beantwoord wordt. Nodig de ander uit tot een gesprek. Je zult niet alleen de ander leren kennen, maar je zult ook ontdekken wat jij aan menselijkheid te bieden hebt. Maak dat tot gewoon gedrag van je en je relatie met de ander wordt liefdevol.

En dan is er onze liefde voor de kerk en haar tegengeluid. Heel dat grote, tegendraadse verhaal over de liefde moet worden bewaard, gekoesterd, geleerd en beoefend. Waar kan dat beter dan in de kerk? De kerk, die geleerd heeft 'mea culpa' te zeggen, 'mea maxima culpa.' Omdat ze weet dat ze

het gebod van de liefde soms (soms?) zelf niet waar gemaakt heeft.

Ondanks dat falen voelen wij dat haar boodschap van liefde juist is. Dat we in haar een levensbeschouwing, een visie, een levensstijl aangeboden krijgen, die het plaats- en tijdgebundene overstijgt. Daarom blijven wij ons deel voelen van die beweging die in Jezus zijn inspiratie vindt en aanmoedigt tot: reflectie op onze taak in de wereld, op vriendschap en liefde voor iedereen. Of die in de woorden van de nieuwe aartsbisschop van Utrecht, ja wij hebben een nieuwe aartsbisschop in Utrecht – Bert Wallet, vorige week gekozen tot aartsbisschop van de Oudkatholieke kerk – die zei, dat de kerk met vreugde en creativiteit getuigt van de werkelijkheid van Christus en zo in soepele samenwerking tussen geestelijkheid en gelovigen vertrouwen voedt en hoop levend houdt.

En daarom blijven wij samenkomen in die kerk die voor ons onvervangbaar is. Wij die zoeken naar een levensstijl die boven het alledaagse uit stijgt. Zoeken naar het ware, het schone en het goede; met elkaar, bij elkaar. Maar vooral bij Hem. Hier wordt ons de nabijheid van God aangereikt. Daarom kiezen wij voor het geloof en een leer die, voor de liefde. M 25, Matteüs 25, de Bergrede is. Dat willen wij volgen, daarvoor willen wij het verschil maken. Medemenselijkheid voor iedereen, actueler kan het bijna niet.

Meer en meer, zei een columnist recent in het dagblad Trouw, is het christelijk geloof weer het contrapunt van waaruit het ooit begon: een plaats van barmhartigheid in een al te vaak onbarmhartig oordelende wereld. Dat die liefde ons christenen moge kenmerken. Moge het zo zijn.

Ad Besems